

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายระหว่างมวลมนุษย์ ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งนับว่าเพียงพอในการสื่อความเข้าใจระหว่างชาวไทยด้วยกัน อย่างไรก็ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีในด้านการสื่อสารและการคมนาคม ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องติดต่อกับนานาประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อการติดต่อธุรกิจการค้าและเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้คนไทยบางส่วนจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อความสะดวกในการถ่ายทอดความคิดและความเข้าใจกับชนชาติอื่น ๆ

ในบรรดาภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางภาษาหนึ่งในองค์การสหประชาชาติ และยังเป็นภาษาสากลหรือภาษาสื่อกลางของโลก¹ ซึ่งมีผู้ใช้สื่อความหมายทางด้านความคิดและความเข้าใจมากเป็นอันดับที่สาม ในจำนวนภาษาที่ใช้กันอยู่ทั้งหมด²

¹ บุญเสริม ฤทธาภิรมย์, "การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ," ประชาศึกษา 27 (กุมภาพันธ์ 2519): 53.

² George E. Delury, ed., The World Almanac and Book of Facts 1979 (New York: Newspaper Enterprise Association, 1979), p. 204.

การ เรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นาง แอนนา เลียวโนเวนส์ ซึ่งเป็นชาวอังกฤษ มาสอนภาษาอังกฤษถวายพระเจ้าลูกเธอในพระราชสำนัก ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเริ่มมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการ เมื่อทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบเมื่อปลายปี พ.ศ. 2424¹ นับแต่นั้นมาภาษาอังกฤษก็กลายเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของไทย จนถึงปัจจุบัน วัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาอังกฤษก็ได้เปลี่ยนแปลงไปตามลำดับจากการมุ่งเตรียมคนไปศึกษาต่อในต่างประเทศ มาเป็นการเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในระดัการศึกษาชั้นสูงขึ้นไป และเพื่อประโยชน์ในค่านอาชีพการงาน

ตลอดระยะเวลา 94 ปี นับจากที่เริ่มมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนไทยเป็นครั้งแรกนั้น ภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เป็นวิชาบังคับเรียนวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ในช่วงหลังของระยะเวลาอันยาวนานนี้ นักการศึกษาและนักวิจัยทางภาษาหลายท่าน ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอผลการวิจัยตรงกันว่า สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้นยังไม่ได้รับความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับต่าง ๆ หากยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสภาพการณ์ดังกล่าวก็จะเกิดความสูญเปล่าทางการศึกษามากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ใน พ.ศ. 2518 จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ๆ ต่อมาใน พ.ศ. 2521 ก็ได้มี

¹ กานคา ณ ถลาง, วิธีสอนภาษาอังกฤษกับหลักจิตวิทยา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2515), หน้า 5.

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งยังผลให้
ไม่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา คงมีแต่ในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น และกำหนดให้เป็นวิชาเลือก ตามแต่ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นระดับใด จุดประสงค์ประการหนึ่ง
คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งคำ การฟัง การพูด การอ่าน และ
การเขียน ซึ่งจะมีผลสำเร็จเพียงไหนขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถใช้
องค์ประกอบของภาษา อันได้แก่ เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ได้กี่เพียงใด ดังที่ จอห์น
บี. คาร์โรล (John B. Carroll)¹ ได้กล่าวไว้ว่า คนที่เรียนภาษาได้สำเร็จ คือ
คนที่ใช้ภาษาได้อย่างสะดวกสบายและอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์
อย่างไร ทั้งจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการฟังเสียง รู้จักคำศัพท์และเข้าใจส่วน
ประกอบทางไวยากรณ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนสามารถวินิจฉัยความแตกต่างของเสียง
คำศัพท์ โครงสร้าง และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ครอบคลุมวิธีใช้คำศัพท์และโครงสร้างนั้น ๆ
โดยรวบ

ในจำนวนองค์ประกอบทั้ง 3 ของภาษาอังกฤษนั้น คำศัพท์เป็นสิ่งที่สำคัญมาก
ดังที่ ชาร์ลส์ ซี. ฟรีส (Charles C. Fries)² กล่าวว่า การที่จะสื่อความหมายกับ
ผู้อื่นได้นั้นจะต้องรู้จักคำศัพท์มากเพียงพอที่จะเรียบเรียงให้ถูกต้องตามโครงสร้าง และใช้
แทนระบบเสียงที่ใช้กันอยู่ในภาษานั้น

¹ John B. Carroll, "Characteristics of Successful Second Language Learners," In Viewpoints on English as a Second Language, ed. Marian Burt, Heidi Dulay, and Mary Finocchiaro (New York: Regents Publishing Company, 1977), pp. 1-2.

² Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1945), p. 3.

ในส่วนที่เกี่ยวกับทักษะในการใช้ภาษา โมห์เซน กาดะสซี (Mohsen Ghadessy) ¹ กล่าวว่า คำศัพท์มีความสำคัญมากต่อทักษะทั้ง 4 ในการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ที่ใช้อยู่ (active vocabulary) หรือคำศัพท์ที่ไม่ค่อยใช้ (passive vocabulary) ชาร์ลส์ เอช แฮนดชิน (Charles H. Handschin) ² กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ต่อทักษะในการอ่านว่า ถ้านักเรียนรู้จักคำศัพท์และสำนวนทั้งหมดในข้อความหนึ่ง แม้ว่าจะรู้เรื่องกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ในข้อความนั้นเพียงเล็กน้อย ก็สามารถจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้โดยไม่ผิดพลาดเลย วิลเลียม เจ เคโฮ (William J. Kehoe) ³ แห่งมหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจำคำของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องการอ่านนั้นเป็นเพราะไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ดีพอเกี่ยวกับคำศัพท์ในเรื่องที่ได้อ่าน และ เอช แอล นารัง (H. L. Narang) ⁴ ได้แสดงความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ว่า เมื่อพูดถึงการสร้างทักษะในการอ่าน สิ่งที่จะต้องเน้นกับนักเรียนคือ การจำคำได้ และ ความเข้าใจคำศัพท์ รวมถึงทักษะในการศึกษาคำศัพท์ด้วย

¹ Mohsen Ghadessy, "Frequency Counts, Word Lists, and Materials Preparation: A New Approach," English Teaching Forum 17 (January 1979): 24.

² Charles H. Handschin, Modern Language Teaching (New York: World Book Company, 1940), p. 160.

³ William J. Kehoe, "Linguistic Aspects of Word Recognition by Adolescents," Dissertation Abstracts International 37 (March 1977): 5657-A.

⁴ H. L. Narang, "What Secondary Teachers Should Know about the Teaching of Reading," Query 8 (February 1978): 12.

นักการศึกษาของไทยซึ่งเคยทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้เสนอผลการวิจัยตรงกันว่าในด้านทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษนั้น นักเรียนหรือนักศึกษาไทยยังบกพร่องอยู่มากในเรื่องคำศัพท์ ทั้งด้านความเข้าใจและการเลือกใช้คำ เช่น พิณทิพย์ ทวยเจริญ¹ ซึ่งศึกษาข้อผิดพลาดในการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่าในจำนวนข้อผิดพลาดในคานโครงสร้างภาษา คำศัพท์และการอ่านจับใจความ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรมีข้อผิดพลาดในด้านคำศัพท์มากที่สุด นอกจากนี้ กองกาญจน์ นิธิพงศ์² นภพร ทรัพย์ทวีบุญ³ และ ประทีป รุ่งทรานนท์⁴ ซึ่งศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู พบว่า ในจำนวนข้อบกพร่องในด้านการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์และสำนวน การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน กลุ่มตัวอย่างประชากร มีข้อบกพร่องด้านการใช้คำศัพท์และสำนวนมากที่สุด

¹ พิณทิพย์ ทวยเจริญ, "การศึกษาข้อผิดพลาดในการอ่านคำกริยาเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตปีที่สอง วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และปทุมวัน" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515) (อัครสำเนา).

² กองกาญจน์ นิธิพงศ์, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516) (อัครสำเนา).

³ นภพร ทรัพย์ทวีบุญ, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยในสถาบันฝึกหัดครู" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516) (อัครสำเนา).

⁴ ประทีป รุ่งทรานนท์, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517) (อัครสำเนา).

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อทักษะในการใช้ภาษาและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนถึงปัญหาการใช้คำศัพท์ของนักเรียนไทยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งยังมีผู้ใคสนใจศึกษาในด้านนี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูงซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการคาดหวังว่า หลังจากที่จะจบการศึกษาในระดับนี้แล้ว จะไปประกอบอาชีพเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษแก่เยาวชนรุ่นต่อ ๆ ไป ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันการฝึกหัดครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจ และความสามารถในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยเน้นหนักในด้านความหมาย (lexical meaning) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง
2. เพื่อศึกษาลักษณะที่ผิดในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
3. เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันการฝึกหัดครู

ตัวอย่างประชากรและขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง ปีที่สอง ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกในปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครู 12 แห่ง ในภาคกลาง ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูชนบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยการณ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเทพสตรี

วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง รวมจำนวน นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 300 คน

2. การวิจัยครั้งนี้มีได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ และความสนใจพิเศษของกลุ่มตัวอย่างประชากร หรือเทคนิควิธีสอนของผู้สอนแต่อย่างใด ทั้งนี้ ถือว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก ทางมีพื้นฐานความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในระดับเดียวกัน

ความจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้อาจไม่ได้ผลสมบูรณ์เท่าที่ต้องการ เนื่องจากตัวอย่างประชากร บางคนอาจจะขาดแรงจูงใจในการทำแบบสอบถาม เพราะทราบที่ว่าผลการทดสอบไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคะแนนวิชาภาษาอังกฤษที่ตนกำลังศึกษาอยู่

ข้อตกลงเบื้องต้น

นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรมีพื้นฐานความรู้ในระดับเดียวกัน เพราะลุ่มจาก สถาบันต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. คำศัพท์ (vocabulary) หมายถึง คำที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง (content word) ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์

2. ความเข้าใจคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการที่จะรู้จักชนิดและหน้าที่ของคำศัพท์ ตลอดจนรู้ความหมายของคำศัพท์ที่สอดคล้องกับบริบท (context) ในแบบสอบถาม เมื่อกำหนดคำศัพท์ให้เลือกตอบและ เมื่อกำหนดให้คิดหาคำศัพท์เอง

3. การใช้คำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องทั้งรูปคำ (form) และความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับบริบทที่กำหนดให้ในขอบเขต (distribution) ที่ถูกต้องทางไวยากรณ์

4. ข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ หมายถึง การใช้คำซึ่งไม่ถูกต้องตามความหมายตามรูปคำหรือตามชนิดและหน้าที่ของคำ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ใ้ทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษา
2. เป็นแนวทางแก่สถาบันฝึกหัดครูและผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในการปรับปรุงและส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางแก่ผู้แต่งแบบเรียนภาษาอังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
4. เป็นแนวทางในการค้นคว้าและวิจัยเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย